

Megaesophagus. Kāda suņa bēdu stāsts

Dobermanis Zīgers kopā ar savu saimnieci Irinu Milleri. Viņu abu pūles šobrīd ir nozīmīgas visiem Latvijas suņiem / F64

Imants Vīksne, 3.februāris, 8:38

Zīgers ir piecus ar pusi gadus vecs dobermanis, un, lūkojoties uz viņu, sāp sirds. Viņš ir viens no briesmīgās suņu sērgas piemeklētajiem. No nemitīgās cīņas piekūsis kaulu kambarītis. Saimniece Irina Millere ir ar mieru izstāstīt Zīgija dzīvi, jo varbūt tā palīdzēs izglābt citus suņus.

Kontekstam jāatgādina, ka šobrīd pētījums, kurā jānoskaidro uzliesmojuma iemesli saslimšanai ar barības vada dilatāciju, ir uz jautājuma zīmes. Suņi saslimst, daļa mirst, daļu pie dzīvības notur saimnieku pašai izdzīvība un mīlestība. Un vienīgais kopīgais faktors, kas vieno gandrīz visus viņus, ir identiska ēdienkarte. Zīmols A, kā to korekti dēvē pētnieki. Ne tikai suņiem, viņu saimniekiem un veterināriem nepieciešama atbilde, kas izraisa šīs ciešanas. Tā nepieciešama arī barības ražotājam – uzņēmumam Tukuma straume, kura reputācija krietni cietusi skandālā. Latvijas veterinārārstu biedrība un uzņēmums vienojušies par turpmāku koordinētu rīcību saslimstības izpētē, taču priekšnoteikums tam ir Zemkopības ministrijas atbalsts, un par pēdējo ir radušās nopietnas šaubas. Vakar ministrija piepeši paziņoja, ka uzskata pētījumu par pabeigtu. Ka turpinājumam vajadzīga kaut kāda «detalizētāka, dziļāka un zinātniski pamatota programma».

Vispirms nomira brālis

Kādreiz Zīgers bija jautrs un sprigans suņu puika. Kopā ar brāli abi varēja daudzīties līdz spēku izsīkumam. Spēlējies ar bumbu. Iet palīgā saimniecei sēņot. Bet tad kādu dienu brālis nomira. Pēkšņi, kā jau dobermaņi to mēdz darīt – ātri dzīvo, ātri aiziet. Sekciju sunim tā arī neuztaisīja, jo bija brīvdienas, institūts BIOR nestrādāja. Un tagad saimniece Irina to nožēlo.

Pirms četriem mēnešiem viņa augstvērtīgas un dārgas profesionālās barības vietā saviem suņiem bija sākusi dot zīmola A barību. Ķimeni bija piemeklējušas naudas grūtības, un abu barību cenas atšķīrās reizes trīs četras. Tas noteica izvēli.

Pēc brāļa nāves Zīgers šķita ieslīdzis grūtsirdībā, bet varbūt tie jau bija slimības simptomi. Saimniece aizbrauca uz dzīvnieku patversmi, un tā mājā ienāca jauktenīte Lora. Īsts dzīvesprieka iemiesojums, kas tagad ir liels atbalsts Zīgijam. Apmīļo viņu, sasilda, uzmundrina, provocē spēlēties. Arī briesmīgo slimību izdevās atklāt, pateicoties Lorai. Pāris nedēļas pēc ierašanās jaunajās mājās kucītei kļuva slikti, bet pie ārsta kā likums jāved abi

suņi. Galu galā izrādījās, ka Lorai nekas nekait, bet Zīgeram rentgens uzrādīja Megaesophagus – barības vada dilatāciju.

Slimība strauji progresēja

Decembrī situācija bija kritiska. Dobermanis no 43 kilogramiem bija izdēdējis līdz 27 kilogramiem. Saimniece un ārsti cīnījās par Zīgera dzīvību, un tagad trīs kilogrami jau ir atgūti. Atgriezies arī interese par apkārtējo pasauli – par kaimiņu suņiem, par bumbu. Taču pilnīgi vesels Zīgijš nekad vairs nebūs. No tā nav iespējams izārstēties. Iespējams tikai daļēji uzlabot un uzturēt viņa dzīves kvalitāti, turklāt ar nosacījumu, ka pašam sunim ir apņēmība dzīvot. Pagaidām dzīvotgribas netrūkst, un viņš ar pacietību pilda savus slimnieka pienākumus. Ēd, tikai atstutējies stāvus pret koka stalažiņu, ko pagatavojuši Irinas dēli. Pēc tam stāv uz pakalķājām vēl minūtes piecas desmit, kamēr barība nosēžas, saimniece tikmēr pamasē muguru. Te jāatgādina šīs slimības būtība – neiroloģisku traucējumu dēļ barības vads neaizvirza barību līdz kuņģim. Suns ēd, bet mirst badu.

Protams, ne par kādu sauso barību vai suņu lielāko kārumu – kauliem – tagad vairs nevar būt ne runas. Putriņas, rūpīgi samalta gaļa bez cīpslām. Tad vēl speciāli proteīna maisījumi, masas palielināšanai. Un zāles – daudzas un dažādas. Arī sistēmas nācās likt, kad sunim bija atūdeņošanās.

Dzīvu būtņu labā

Dažās ģimenēs ir bērni ar īpašām vajadzībām, šajā mīt suns ar īpašām vajadzībām. Protams, arī no Irinas tas prasa milzu piepūli – laiku, naudu, nervus. Taču viņa to uztver kā pienākumu: «Esmu Zīgeram to parādā, un tā mēs varbūt varam palīdzēt citiem suņiem. Saprast, kas tas vispār ir.»

Ārste Jevgēnija Ostroga Zīgeru pazīst jau kopš kucēna vecuma, viņa no sirds jūt līdzī šim bēdu stāstam un vienlaikus apbrīno saimnieces uzņēmību. Šobrīd viņas vienojušās darīt visu viņa dzīves uzturēšanai, kamēr vien suns necieš. Zīgers ir nozīmīgs pētījuma objekts, un arī tādēļ apturēt megaesophagus uzliesmojuma izpēti pusratā būtu nepieļaujami. Un te nav runas tikai par suņu labklājību. Veterinārārste Ostroga atgādina: «Vienmēr, kad mēs runājam par dzīvnieku veselību, mēs runājam arī par sabiedrības veselību kopumā.»